

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W WOŁOMINIE

z dnia 23 marca 2023 r.

w sprawie przyjęcia Programu Osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2023 rok dla Gminy Wołomin

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz.40) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) Rada Miejska w Wołominie uchwała, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się do realizacji Program Osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2023 rok dla Gminy Wołomin, stanowiący załącznik do Uchwały.
- § 2. Program będzie realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie.
- § 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wołomina.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Wołominie

Marek Górski

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Wołominie
z dnia 23 marca 2023 r.

**Program osłonowy
„Korpus Wsparcia Seniorów”
na rok 2023
dla mieszkańców Gminy Wołomin**

Wstęp

Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 dla mieszkańców Gminy Wołomin zwany dalej „Programem” przyjmuje się dla realizacji programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023, który jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia, mającym na celu zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania seniorów w miejscu ich zamieszkania. Gmina Wołomin przystępuje do realizacji programu w ramach tzw. Modułu I.

I. Podstawa prawna Programu

- 1) Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023, zwany dalej „Programem” jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 z póź. zm.), dotyczącym realizacji zadań własnych gminy.
- 2) Program jest utworzony w związku z przyjętym przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Programem „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023.
- 3) Program wpisuje się w cele Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2017 – 2025 (cel operacyjny pn. „Wołomin-miejsce przyjazne seniorom”).

II. Ocena sytuacji i potrzeb seniorów w Gminie Wołomin

W gminie Wołomin pod koniec 2021 r. zamieszkiwało 2.345 tys. osób w wieku poprodukcyjnym, co stanowiło 4,55% ogółu mieszkańców (wg stanu na 31 grudnia 2021 r. gmina Wołomin liczyła 51.475 tys. osób)¹.

Badania demograficzne jasno wskazują, że tendencja przyrostu osób starszych w Gminie Wołomin, podobnie jak w całym kraju, będzie systematycznie rosła. Jak wynika z analiz statystyki ewidencji ludności, liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrasta, czego determinantem jest malejąca dzietność rodzin oraz wydłużający się średni okres życia. W Gminie Wołomin oferta pomocowa w zakresie usług skierowanych do osób starszych obejmuje przede wszystkim świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osoby oraz oferta Dziennego Domu Senior+. Pomimo stworzonej w Gminie infrastruktury dla osób starszych w dalszym ciągu istnieje duże zapotrzebowanie w zakresie kompleksowych, szytych na miarę rozwiązań służących skutecznemu wsparciu seniorów w wymiarze wsparcia społecznego, psychologicznego, ułatwienia dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz wsparcia w czynnościach dnia codziennego. Stan, oraz szczegółowy obszar tego zapotrzebowania potwierdzają informacje zebrane od pracowników OPS uzyskane w trakcie wykonywania pracy socjalnej. Seniorzy zgłaszają zapotrzebowanie na wsparcie w codziennym funkcjonowaniu czego konsekwencją będzie utrzymywanie osoby starszej jak najdłużej w samodzielnym funkcjonowaniu. Wynika z tego potrzeba wsparcia w formie kompleksowej profilaktyki prozdrowotnej, m.in. poprzez ułatwienie dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej, opieki zdrowotnej pomoc w zakresie profesjonalnej usługi psychologicznej, wsparcie w czynnościach dnia codziennego głównie poprzez pomoc w dostarczeniu zakupów oraz ciepłych posiłków, pomoc/towarzyszenie w zakresie załatwiania spraw urzędowych.

Z tego względu Program jest odpowiedzią na wyzwania wynikające z procesów demograficznych. Stanowiąc będzie jednocześnie kontynuację działań Gminy na rzecz wołomińskich seniorów w dobie

¹ [Gmina Wołomin \(mazowieckie\) w liczbach » Przystępne dane statystyczne \(polskawliczbach.pl\)](#)
dostęp: 17.01.2023).

pandemii. W 2021 r. w ramach programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Wspieraj Seniora” realizowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie, koordynował działania wolontariatu. Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołominie z wolontariuszami ukierunkowana była na rzecz osób korzystających ze wsparcia i pomocy OPS. W 2021 r. OPS w Wołominie podpisał indywidualne porozumienia z 5 wolontariuszami, którzy świadczyli pomoc na rzecz osób starszych w miejscu ich zamieszkania. Zadaniem wolontariuszy była organizacja czasu wolnego i przeciwdziałanie osamotnieniu osób objętych pomocą w formie wolontariatu. Osoby objęte wolontariatem zostały wskazane przez pracowników socjalnych jako te, które z uwagi na brak wsparcia ze strony rodziny, osób zaprzyjaźnionych lub osób ze środowiska lokalnego pozostawały osamotnione oraz pozbawione kontaktów społecznych. Wsparcie wolontariuszy pozwoliło na aktywizację osób starszych, rozwijanie ich zainteresowań poprzez rozmowę z wolontariuszami, spacerowanie oraz inne formy aktywności, które oferowali wolontariusze w oparciu o indywidualne potrzeby seniorów.

W związku z programem „Wspieraj Seniora” świadczone m.in. takie formy wsparcia jak: dostarczenie zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze i środki higieny osobistej, realizowanie recept, dostarczenie ciepłego posiłku, pomoc w transporcie do lekarza, załatwianie drobnych spraw urzędowych, opłacenie rachunków, wyprowadzenie psa, wyrzucenie śmieci, rozmowa. Wsparcie zostało udzielone osobom, które nie miały możliwości zapewnienia niezbędnych potrzeb wynikających ze stanu zdrowia oraz sytuacji rodzinnej i społecznej. Dostrzeżone potrzeby podczas realizacji usług w ramach programu „Wspieraj Seniora” w latach poprzednich, ilość wykonanych usług oraz zbudowana sieć wsparcia wolontarnego oraz konieczność kontynuowania i rozwijania usług wspierających osoby powyżej 65 roku życia, a także kierując się troską o bezpieczeństwo osób starszych, jest podstawą do wdrożenia założeń programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2023 rok dla mieszkańców Gminy Wołomin.

III. Zakres podmiotowy i przedmiotowy Programu

1. Program będzie realizowany do 31 grudnia 2023 r.
2. Realizacja Programu jest ściśle powiązana z warunkami i wytycznymi wskazanymi przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w programie „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023.
3. Do Programu kwalifikowane są osoby spełniające kryteria w nim określone, zgłaszające się zarówno przez ogólnopolską infolinię, jak również bezpośrednio do Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie.
4. Program będzie realizowany w ramach Modułu I.

IV. MODUŁ I

Cel:

Celem jest zapewnienie wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług w niżej określonym zakresie, wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie gminy Wołomin.

Opis usługi wsparcia:

Wsparcie społeczne:

uruchomienie wolontariatu w zakresie wspólnego spędzania czasu z seniorami, w szczególności samotnie zamieszkującymi (np. spacerowanie, rozmowy, wspólne sporządzanie posiłków, zakupów itp.).

1. Ułatwienie dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej poprzez:

- wsparcie/pomoc w umawianiu wizyt lekarskich w miejscu zamieszkania seniora lub pomoc w dowiezieniu seniora na wizytę lekarską, w tym również asystowanie podczas wizyty

- pomoc w zorganizowaniu transportu na szczepienia
- pomoc w załatwieniu prostych spraw urzędowych, w zależności od możliwości osoby udzielającej wsparcia, i w razie konieczności – gdy obecność seniora jest niezbędna do załatwienia sprawy – pomoc w dowiezieniu seniora do urzędu.

2. Wsparcie psychologiczne:

- informowanie o dostępie do ogólnopolskich „telefonów zaufania” dla seniorów
- w przypadku stwierdzenia potrzeby objęcia wsparciem z zakresu pomocy społecznej w postaci np. specjalistycznego poradnictwa – zwłaszcza psychologicznego czy specjalistycznych usług opiekuńczych – osoba udzielająca wsparcia pomaga seniorowi w czynnościach umożliwiających otrzymanie niezbędnego wsparcia, w szczególności za zgodą seniora powiadamia Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie.

3. Wsparcie w codziennych czynnościach:

- pomoc/towarzyszenie na spacerze, w wyprowadzeniu psa itp.
- pomoc w sprawach związanych z utrzymaniem porządku w domu, w tym zapewnienie pomocy w miarę możliwości i zakresu wiedzy wolontariusza
- pomoc w dostarczeniu produktów żywnościowych
- dostarczanie seniorom zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze oraz środki higieny osobistej (koszt zakupionych produktów pokrywa senior)
- zakup oraz dostarczanie ciepłych posiłków (koszty zakupu posiłku pokrywa senior), o ile usługa tego rodzaju nie jest już finansowana z innych źródeł
- wsparcie seniorów objętych programem w formie okolicznościowych (świętecznych) paczek z artykułami żywnościowymi i higienicznymi
- pomoc/towarzyszenie w zakresie załatwienia spraw urzędowych czy przy realizacji recept
- pomoc świadczona przez osoby mieszkające w najbliższym sąsiedztwie seniora.

Adresaci:

Adresatami modułu I są seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

4. Mechanizm udzielania pomocy:

Krok 1. Senior, decydując się na skorzystanie z pomocy przez wybór formy wsparcia określonej w programie, zgłasza się przez ogólnopolską infolinię 22 505 11 11 lub bezpośrednio do Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołominie.

Krok 2. Osoba przyjmująca zgłoszenie za pośrednictwem ogólnopolskiej infolinii przekazuje prośbę o pomoc do Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołominie.

Krok 3. Pracownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołominie ustala z seniorem zakres wsparcia oraz termin pierwszej wizyty w miejscu zamieszkania w celu zweryfikowania zgłoszonej potrzeby.

Krok 4. Pracownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołominie po wizycie określi szczegółowy zakres i terminy świadczenia wsparcia.

Jeżeli pracownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołominie stwierdzi, iż senior kwalifikuje się do świadczeń z pomocy społecznej, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, informuje o tym seniora. W takim przypadku Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołominie wszczyna postępowanie w sprawie z urzędu.

V. Finansowanie Programu

Program będzie finansowany w 80% z dotacji celowej budżetu państwa w zakresie realizacji przez gminy zadania własnego, określonego w art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.), tj. podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych. 20% programu będzie finansowane ze środków własnych Gminy.

VI. Monitoring Programu

Burmistrz Wołomina przekazuje Wojewodzie mazowieckiemu roczne sprawozdanie realizacji programu w terminie do 30 stycznia 2024 r.

UZASADNIENIE

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.), tj. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy. Seniorzy w wieku 65+ stanowią dużą część mieszkańców Gminy Wołomin. Jak wynika z analiz statystyki ewidencji ludności, liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrasta, czego determinantem jest malejąca dzietność rodzin oraz wydłużający się średni okres życia. Pomimo stworzonej w Gminie infrastruktury dla osób starszych (oferta Dziennego Domu Senior+ oraz usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania) w dalszym ciągu istnieje duże zapotrzebowanie w zakresie kompleksowych, szytych na miarę rozwiązań służących skutecznemu wsparciu seniorów w wymiarze wsparcia społecznego, psychologicznego, ułatwienia dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz wsparcia w czynnościach dnia codziennego. Stan, oraz szczegółowy obszar tego zapotrzebowania potwierdzają informacje zebrane od pracowników OPS uzyskane w trakcie wykonywania pracy socjalnej. Seniorzy zgłaszają zapotrzebowanie na wsparcie w codziennym funkcjonowaniu czego konsekwencją będzie utrzymywanie osoby starszej jak najdłużej w samodzielnym funkcjonowaniu. Wynika z tego potrzeba wsparcia w formie kompleksowej profilaktyki prozdrowotnej, m.in. poprzez ułatwienie dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej, opieki zdrowotnej pomoc w zakresie profesjonalnej usługi psychologicznej, wsparcie w czynnościach dnia codziennego głównie poprzez pomoc w dostarczeniu zakupów oraz ciepłych posiłków, pomoc/towarzyszenie w zakresie załatwiania spraw urzędowych. Z tego względu Program jest odpowiedzią na wyzwania wynikające z procesów demograficznych. Stanowić będzie jednocześnie kontynuację działań Gminy na rzecz wołomińskich seniorów w dobie pandemii. W 2021 r. w ramach programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Wspieraj Seniora” realizowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie, koordynował działania wolontariatu. Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołominie z wolontariuszami ukierunkowana była na rzecz osób korzystających ze wsparcia i pomocy OPS. W 2021 r. OPS w Wołominie podpisał indywidualne porozumienia z 5 wolontariuszami, którzy świadczyli pomoc na rzecz osób starszych w miejscu ich zamieszkania. Zadaniem wolontariuszy była organizacja czasu wolnego i przeciwdziałanie osamotnieniu osób objętych pomocą w formie wolontariatu. Osoby objęte wolontariatem zostały wskazane przez pracowników socjalnych jako te, które z uwagi na brak wsparcia ze strony rodziny, osób zaprzyjaźnionych lub osób ze środowiska lokalnego pozostawały osamotnione oraz pozbawione kontaktów społecznych. Wsparcie wolontariuszy pozwoliło na aktywizację osób starszych, rozwijanie ich zainteresowań poprzez rozmowę z wolontariuszami, spacerowanie oraz inne formy aktywności, które oferowali wolontariusze w oparciu o indywidualne potrzeby seniorów. W związku z programem „Wspieraj Seniora” świadczone m.in. takie formy wsparcia jak: dostarczenie zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze i środki higieny osobistej, realizowanie recept, dostarczenie ciepłego posiłku, pomoc w transporcie do lekarza, załatwianie drobnych spraw urzędowych, opłacenie rachunków, wyprowadzenie psa, wyrzucenie śmieci, rozmowa. Wsparcie zostało udzielone osobom, które nie miały możliwości zapewnienia niezbędnych potrzeb wynikających ze stanu zdrowia oraz sytuacji rodzinnej i społecznej. Dostrzeżone potrzeby podczas realizacji usług w ramach programu „Wspieraj Seniora” w latach poprzednich, ilość wykonanych usług oraz zbudowana sieć wsparcia wolontarnego oraz konieczność kontynuowania i rozwijania usług wspierających osoby powyżej 65 roku życia, a także kierując się troską o bezpieczeństwo osób starszych, jest podstawą do wdrożenia założeń programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2023 rok dla mieszkańców Gminy Wołomin. Program będzie finansowany w 80% z dotacji celowej budżetu państwa w zakresie realizacji przez gminy zadania własnego, określonego w art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.), tj. podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych. 20% Programu będzie finansowane ze środków własnych Gminy. Warunkiem skorzystania z dotacji celowej jest przyjęcie niniejszego Programu.